

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Jany Ondrejkovej, členov senátu Mgr. Miroslavy Fodor a JUDr. Mgr. Juraja Štorcela, PhD., v právnej veci žalobcu: **Obec Chynorany**, so sídlom Cintorínska 45/1, Chynorany, IČO: 00 310 506, zastúpeného doc. JUDr. Jozef Tekeli, PhD. & Associates, s. r. o., so sídlom Hlavná 111/25, Košice, IČO: 52 651 258, proti žalovanému: **Úrad pre verejné obstarávanie**, so sídlom Ružová dolina 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021 a č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020, takto

r o z h o d o l:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu v časti týkajúcej sa rozhodnutia žalovaného č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10.03.2020 **o d m i e t a**.
- II. Správny súd v Bratislave rozhodnutie žalovaného predsedu Úradu pre verejné obstarávanie č. 7331-P/2021 zo dňa 19.07.2021 spolu s rozhodnutím Úradu pre verejné obstarávanie č. 2855-3000/2021 zo dňa 08.04.2021 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.
- III. Súd **p r i z n á v a** žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Úrad pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu vydal rozhodnutie č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020, ktorým rozhodol, že žalobca svojim konaním pri uzatváraní kúpnej zmluvy č. 1/2019 zo dňa 21. januára 2019 uzavretej medzi

verejným obstarávateľom Obcou Chynorany ako kupujúcim a spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o., ako predávajúcim vrátane všetkých dodatkov, ako aj pri uzavretí kúpnej zmluvy č. 2/2019 zo dňa 21. januára 2019 medzi Obcou Chynorany ako kupujúcim a spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o. ako predávajúcim „Technickej vybavenosti pre Bytový dom 16 b.j.“ vrátane všetkých dodatkov, porušil § 1 ods. 2, písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o mene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 343/2015 Z.z.), keď neoprávnene aplikoval výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z. z., čím súčasne porušil § 10 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z., keď zadal podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác bez použitia postupu podľa zákona č. 343/2015 Z. z. Preto Úrad pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu konštatoval, že uvedené porušenia zákona č. 343/2015 Z. z. mali vplyv na výsledok verejného obstarávania.

2. Úrad pre verejné obstarávanie, odbor legislatívno-právny oznámil žalobcovi oznámením zo dňa 12. februára 2021 začatie správneho konania vo veci správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z. z. za to, že zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím nájomnej zmluvy č. 64/2017 zo dňa 13. októbra 2017 v znení dodatkov (ďalej len „nájomná zmluva“), kúpnej zmluvy č. 1/2019 zo dňa 21. januára 2019 v znení dodatkov (ďalej len „kúpna zmluva č. 1“) a kúpnej zmluvy č. 2/2019 zo dňa 21. januára 2019 v znení dodatkov (ďalej len „kúpna zmluva č. 2“) so spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o., neoprávnene aplikoval výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z. z., čím sa pri obstaraní výstavby Bytového domu 16 b.j. (nájomné byty v obci Chynorany) a technickej vybavenosti pre Bytový dom 16 b.j. vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa cit. zákona. Žalobcovi zároveň bolo podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) umožnené oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, vyjadriť sa k nemu, k spôsobu jeho zistenia a navrhnúť jeho prípadné doplnenie. Žalobca zaslal správny orgán list č. S2021/000174 „Vyjadrenie“ zo dňa 24. februára 2021, v závere ktorého poukázal na to, že v zmysle oznámenia o začatí správneho konania e-mailom požiadal správny orgán o vyhotovenie kópie celého spisu, pričom mu správny orgán neposkytol základnú listinu, na základe ktorej sa začalo konanie, a to podnet na kontrolu postupu kontrolovaného zo dňa 27. septembra 2019, o ktorého zaslanie žalobca správny orgán požiadal. Na predmetnú žiadosť žalobcu reagoval správny orgán e-mailom zo dňa 10. marca 2021, v ktorom uviedol, že žalobca e-mailom zo dňa 17. februára 2021 sprístupnil podklady pre rozhodnutie uvedené v oznámení o začatí správneho konania, medzi ktorými žalobcom požadovaný podnet nie je uvedený a z tohto dôvodu nemalo opodstatnenie jeho poskytnutie v rámci správneho konania č. 2855-3000/2021, v ktorom netvorí podklad pre rozhodnutie.

3. Úrad pre verejné obstarávanie, odbor legislatívno-právny ako správny orgán prvého stupňa vydal rozhodnutie č. 2855-3000/2021 zo dňa 08. apríla 2021, ktorým uložil žalobcovi pokutu v celkovej výške 42.737,43 eur za to, že naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z.z., a to tým, že zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím nájomnej zmluvy č. 64/2017 zo dňa

13. októbra 2017 v znení dodatkov, kúpnej zmluvy č. 1/2019 zo dňa 21. januára 2019 v znení dodatkov a kúpnej zmluvy č. 2/2019 zo dňa 21. januára 2019 v znení dodatkov so spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o., neoprávnene aplikoval výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z., čím sa žalobca pri obstaraní výstavby Bytového domu 16 b.j. (nájomné byty v obci Chynorany) a technickej vybavenosti pre Bytový dom 16 b.j. vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa cit. zákona.

4. Prvostupňový správny orgán zdôraznil, že aplikácie výnimky podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z. sa nemožno dovoľávať v prípade, ak verejný obstarávateľ súkromnému subjektu predá alebo prenajme pozemok, následne na tomto pozemku bez procesu verejného obstarávania tento subjekt vybuduje objekt, ktorý, dovoľávajúc sa predmetnej výnimky, tento subjekt odpredá verejnemu obstarávateľovi. Takýto postup predstavuje obchádzanie zákona č. 343/2015 Z.z. za účelom obchádzania zadávania zákaziek na stavebné práce, pričom zo skutkových okolností predmetného prípadu je zrejmé, že postup žalobcu bol zjavným príkladom práve takéhoto obchádzania zákona. Konštatoval, že s poukazom na existenciu povinnosti žalobcu poskytnúť zhotoviteľovi stavby, spoločnosti BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o. za kúpu bytového domu a kúpu technickej vybavenosti protiplnenia, je zrejmé, že v danom prípade ide o zákazku v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z.z., a to konkrétne o zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa § 3 ods. 3 cit. zákona. Vychádzajúc zo súhrnnej nadobúdacej ceny za výstavbu Bytového domu 16 b.j. a súvisiacej technickej vybavenosti, stanovenej kúpnu zmluvou č. 1 a kúpnu zmluvou č. 2 v celkovej sume 854 748,60 eur s DPH, t. j. 712 290,50 eur bez DPH a v spojení s postavením žalobcu ako verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. b/ zákona č. 343/2015 Z.z., ide o podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa § 5 ods. 3 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z.

5. Dospel k záveru, že žalobca zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím nájomnej zmluvy, kúpnej zmluvy č. 1 a kúpnej zmluvy č. 2 výrazným spôsobom obmedzil hospodársku súťaž, nakoľko bez použitia postupov podľa zákona č. 343/2015 Z.z. uzatvoril záväzky so spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o., v dôsledku čoho sa neuskutočnil riadny výber úspešného uchádzača v zmysle cit. zákona a obmedzila sa tak účasť aj iných potenciálnych záujemcov a uchádzačov uskutočňujúcich na trhu obdobné stavebné práce, a tým sa obmedzila riadna hospodárska súťaž. Uvedeným postupom žalobcu tak došlo k neoprávnenej aplikácii výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z., a teda aj k porušeniu ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z.z. Žalobca sa teda vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa zákona č. 343/2015 Z.z. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností mal za preukázané, že žalobca zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím nájomnej zmluvy, kúpnej zmluvy č. 1 a kúpnej zmluvy č. 2 so spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o. neoprávnene aplikoval výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z., čím sa pri obstaraní výstavby Bytového domu 16 b.j. (nájomné byty v obci Chynorany) a technickej vybavenosti pre Bytový dom 16 b.j. vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných

prác podľa zákona č. 343/2015 Z.z. Uvedeným konaním žalobca naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z.z., za ktorý správny orgán uloží pokutu vo výške 5% zmluvnej ceny.

6. Na podklade podaného rozkladu vydal žalovaný rozhodnutie č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021, ktorým rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný bol toho názoru, že v prvostupňovom správnom konaní nedošlo k pochybeniu, na ktoré poukazoval žalobca v rozklade. Naopak, žalobcovi bolo podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku umožnené pred vydaním napadnutého rozhodnutia vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť doplnenie tohto správneho konania. Podľa žalovaného je z napadnutého rozhodnutia zrejmé, že zdôraznením niektorých článkov nájomnej zmluvy ako aj kúpnej zmluvy č. 1, či kúpnej zmluvy č. 2, prvostupňový správny orgán poukazoval na skutočnosť, že sa žalobca zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím predmetných zmlúv, pri obstaraní výstavby Bytového domu 16 b.j. (nájomné byty v obci Chynorany) a technickej vybavenosti pre Bytový dom 16 b.j. vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa zákona č. 343/2015 Z.z.

7. Žalovaný ďalej vyslovil, že neobstojí argumentácia žalobcu vo vzťahu k použitiu výnimky podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z., nakoľko táto bola podľa druhostupňového správneho orgánu neoprávnene aplikovaná. V tejto súvislosti žalovaný zdôraznil, že aplikácie výnimky podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z. sa nemožno dovoľávať v prípade, ak verejný obstarávateľ súkromnému subjektu predá alebo prenajme pozemok, následne na tomto pozemku bez procesu verejného obstarávania tento subjekt vybuduje objekt, ktorý, dovoľávajúc sa predmetnej výnimky, tento subjekt odpredá verejnemu obstarávateľovi. Takýto postup predstavuje obchádzanie zákona č. 343/2015 Z.z. za účelom obchádzania zadávania zákaziek na stavebné práce, pričom zo skutkových okolností predmetného prípadu je zrejmé, že postup žalobcu bol zjavným príkladom práve takéhoto obchádzania zákona. Dodal, že s poukazom na existenciu povinnosti žalobcu poskytnúť zhotoviteľovi stavby, spoločnosti BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o., za kúpu bytového domu a kúpu technickej vybavenosti protiplnenia je zrejmé, že v danom prípade išlo o zákazku v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z.z., a to konkrétne o zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa § 3 ods. 3 zákona č. 343/2015 Z.z. Vychádzajúc zo súhrnnej nadobúdacej ceny za výstavbu Bytového domu 16 b.j. a súvisiacej technickej vybavenosti, stanovenej kúpnu zmluvou č. 1 a kúpnu zmluvou č. 2 v celkovej sume 854 748,60 eur s DPH, t. j. 712 290,50 eur bez DPH a v spojení s postavením žalobcu ako verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. b/ zákona č. 343/2015 Z.z., malo ísť o podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa § 5 ods. 3 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z. Žalobca však zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím nájomnej zmluvy, kúpnej zmluvy č. 1 a kúpnej zmluvy č. 2 výrazným spôsobom obmedzil hospodársku súťaž, nakoľko bez použitia postupov podľa cit. zákona uzatvoril záväzky so spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o., v dôsledku čoho sa neuskutočnil riadny výber úspešného uchádzača v zmysle cit. zákona a obmedzila sa tak účasť aj iných potenciálnych záujemcov a uchádzačov uskutočňujúcich na trhu obdobné

stavebné práce, a tým sa obmedzila riadna hospodárska súťaž. V danom prípade došlo k neoprávnenej aplikácii výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z., a teda aj k porušeniu ustanovenia § 10 ods. 1 cit. zákona.

II. Žaloba

8. Správnu žalobou zo dňa 06. augusta 2021 sa žalobca domáhal prieskumu zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa č. 2855-3000/2021 zo dňa 08. apríla 2021, ako aj rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020 z dôvodu, že rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

9. Namietal, že napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021 je výsledkom nesprávneho výkladu zákona č. 343/2015 Z.z. a rovnako prejavom svojvôle správneho orgánu, ktorý vydal rozhodnutie mimo rámca svojich kompetencií. Žalovanému vyčítal, že prekročil hranice vyjadrené v princípoch materiálneho právneho štátu, ktoré okrem iných zahŕňujú predovšetkým princíp právnej istoty, spravodlivosti, proporcionality a tiež princíp legality, premietajúci sa okrem iného do čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Podľa žalobcu napadnuté rozhodnutie, rovnako ako ani prvostupňové rozhodnutie nemá oporu v zistenom skutkovom stave a ani v platnej právnej úprave, ktorá exaktne a vyčerpávajúco upravuje podmienky, kedy je žalobca ako verejný obstarávateľ povinný postupovať podľa zákona č. 343/2015 Z.z.

10. Ďalej poukázal na znenie § 1 zákona č. 343/2015 Z.z., vychádzajúc z ktorého podľa žalobcu žalovanému vo vzťahu k verejnému obstarávateľovi právomoc konať vzniká momentom, kedy svojím postupom naplní obsahovú stránku ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z.z. Inak povedané, na to, aby žalovanému vznikla právomoc iniciovať akékoľvek zákonom č. 343/2015 Z.z. predpokladané konanie, vydať rozhodnutie, či udeliť pokutu, musí byť naplnená elementárna podmienka (musí byť naplnená hypotéza právnej normy) - t. j. verejný obstarávateľ iniciuje postup, na ktorý sa aplikuje zákona č. 343/2015 Z.z., a teda že verejný obstarávateľ zadáva zákazky na dodanie tovaru, zákazky na uskutočnenie stavebných prác, zákazky na poskytnutie služieb, súťaž návrhov, zadáva koncesie na stavebné práce, zadáva koncesie na služby. V konkrétnom prípade žalobcu, jeho konanie a postup, ktorý bol žalovaným v predmetnom rozhodnutí vytýkaný, nenapĺňa definičné znaky konania, na ktoré sa má vzťahovať zákon č. 343/2015 Z.z. Žalobca uzavrel nájomnú zmluvu a následne kúpne zmluvy, predmetom ktorých boli existujúce nehnuteľné a hnutel'né veci. Na uzatváranie takýchto zmlúv sa zákon č. 343/2015 Z.z. neaplikuje, a teda jeho pôsobnosť je úplne vylúčená. Konštatovanie, že žalobca bol povinný realizovať verejné obstarávanie, je plne rozporné s článkom 2 ods. 3 Ústavy SR, obsahom ktorého je zákaz nútiť subjekt do konania, ktoré zákon neprikazuje.

11. V nadväznosti na uvedené sa žalobca zameril na otázku obchádzania zákona, v súvislosti s ktorým namietal, že právny poriadok Slovenskej republiky nespája s „obchádzaním“ zákona č. 343/2015 Z.z. žiadne ďalšie následky. Preto, ak akýkoľvek správny orgán má za to, že konanie subjektu napĺňa znaky „obchádzania zákona“, môže sa s takouto situáciou vysporiadať len v rámci zákonných mechanizmov. V tomto prípade, zákonný mechanizmus predstavuje možnosť domáhať sa absolútnej neplatnosti týchto právnych úkonov na príslušnom súde. Doplnil, že ak mal žalovaný za to, že žalobca sa svojím konaním dopustil tzv. „obchádzania zákona“, zákon mu umožnil napadnúť platnosť uzavretých zmlúv argumentáciou absolútnej neplatnosti, žiadny právny predpis mu ale neumožnil „uzurpovať si“ zákonodarnú moc, rozšíriť si svoje kompetencie a udeľovať sankcie subjektu, na ktorý nemá za daných okolností žiaden dosah, keďže formálna stránka postupu kontrolovaného subjektu kompetencie žalovaného vylučuje. Pokutu môže žalovaný uložiť len v prípade ak zistí porušenie zákona, nie v prípade obchádzania zákona.

12. Napokon dal do pozornosti, že žalovaný pred vydaním prvostupňového rozhodnutia vydal v súlade s postupom podľa § 175 ods. 4 zákona č. 343/2015 Z.z. rozhodnutie č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020, v ktorom konštatuje porušenie zákona a zároveň konštatuje, že uvedené porušenia tohto zákona mali vplyv na výsledok verejného obstarávania. Tvrdil, že na to, aby bol žalovaný oprávnený konštatovať, že postup žalobcu mal vplyv na výsledok verejného obstarávania, musel by jednoznačne preukázať, že v prípade použitia postupov podľa cit. zákona, by spoločnosť BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o. nikdy nebola úspešným uchádzačom, a žalobca by s ňou predmetné (alebo svojou povahou obdobné) zmluvy za žiadnych okolností neuzavrel. Uvedené žalovaný nepreukázal, a to aj napriek skutočnosti, že v prípade administratívneho trestania dôkazné bremeno musí znášať správny orgán.

III.

Vyjadrenie žalovaného

13. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 16. novembra 2021 navrhol, aby správny súd podanú žalobu voči rozhodnutiu č. 2855-3000/2021 zo dňa 08. apríla 2021 a rozhodnutiu č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021 ako nedôvodnú podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Zároveň žiadal, aby správny súd správnu žalobu v časti proti rozhodnutiu č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020 pre neprípustnosť v zmysle § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol.

14. K argumentácii žalobcu, že pokutu môže žalovaný uložiť len v prípade, ak zistí porušenie zákona, nie v prípade obchádzania zákona, a že zákon č. 343/2015 Z.z. nemohol porušiť, nakoľko jeho postup vylučoval aplikáciu ustanovení cit. zákona, žalovaný uviedol, že v rozhodnutí č. 28553000/2021 zo dňa 08. apríla 2021 ako aj v rozhodnutí č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021 poukázal na to, že aplikácie výnimky podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z. sa nemožno dovoľávať v prípade, ak verejný obstarávateľ súkromnému

subjektu predá alebo prenajme pozemok, následne na tomto pozemku bez procesu verejného obstarávania tento subjekt vybuduje objekt, ktorý, dovolávajúc sa predmetnej výnimky, tento subjekt odpredá verejnemu obstarávateľovi. Takýto postup predstavuje obchádzanie zákona č. 343/2015 Z.z. za účelom obchádzania zadávania zákaziek na stavebné práce, pričom zo skutkových okolností predmetného prípadu je zrejmé, že postup žalobcu bol zjavným príkladom práve takéhoto obchádzania zákona. Zároveň žalovaný v oboch vyššie uvedených rozhodnutiach konštatoval, že vyššie uvedeným postupom žalobcu došlo k neoprávnenej aplikácii výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z., a teda aj k porušeniu ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z.z. Žalobca sa tak vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa zákona č. 343/2015 Z.z., čím zároveň naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z.z.

15. Žalovaný taktiež opätovne pripomenul, že žalobcovi uložil pokutu za to, že naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z.z. tým, že zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím nájomnej zmluvy, kúpnej zmluvy č. 1 a kúpnej zmluvy č. 2 so spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o. neoprávnene aplikoval výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z.z. , čím sa pri obstaraní výstavby Bytového domu 16 b.j. (nájomné byty v obci Chynorany) a technickej vybavenosti pre Bytový dom 16 b.j. vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác podľa cit. zákona. Neobstojí tak snaha žalobcu navodiť dojem, že nemôže byť sankcionovaný za porušenie zákona č. 343/2015 Z.z., ak podľa neho nepostupoval, avšak práve v tom je podstata správneho deliktu, za ktorý mu bola uložená pokuta. Žalobca si účelovo a vopred vytvoril podmienky na to, aby sa domnele oprávnenne mohol domáhať uplatnenia výnimky zo zákona č. 343/2015 Z.z., avšak takéto konanie je jednoznačne v rozpore so zákonom č. 343/2015 Z.z. a narúša hospodársku súťaž.

16. K poukazu žalobcu na rozhodnutie žalovaného č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020 a návrhu na zrušenie tohto rozhodnutia žalovaný uviedol, že predmetné rozhodnutie bolo vydané v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného. Zdôraznil, že žalobca proti rozhodnutiu 15369- 6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020 nepodal odvolanie podľa § 177 zákona č. 343/2015 Z.z., t. j. nevyužil riadne opravné prostriedky. S poukazom na § 7 písm. a/ SSP tak rozhodnutie žalovaného č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. marca 2020, nemôže byť predmetom prieskumu zo strany správneho súdu, nakoľko žalobca nesplnil elementárnu požiadavku zákona a nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

IV. Replika žalobcu

17. Žalobca v replike zo dňa 28. februára 2022 zopakoval, že správny orgán môže trestať subjekt v prípade porušenia zákona, t. j. v prípade porušenia právnej povinnosti ustanovenej

subjektu zákonom. Udeliť sankciu môže trestajúci orgán len v prípade, že subjekt naplní skutkovú podstatu daného deliktu vyjadrenú v príslušnom právnom predpise. Deliktuálnu zodpovednosť nemôže správny orgán rozširovať na iné situácie ako tie, ktoré sú predpokladané- jazykovo vyjadrené a opísané v skutkovej podstate deliktu. Správny orgán za žiadnych okolností nemá oprávnenie rozširovať okruh situácií pre vyvodenie deliktuálnej zodpovednosti. Ak obchádzanie zákona nie je ako skutková podstata deliktu jasne a zreteľne vyjadrená v právnej norme, označiť ju ako dôvod pre udelenie sankcie je absolútne neprípustné v materiálnom právnom štáte. Na základe uvedeného teda nemôže obstať tvrdenie žalovaného, že žalobca neoprávnené aplikoval výnimku predpokladanú v § 1 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z.z.

V.

Duplika žalovaného

18. V duplike zo dňa 20. apríla 2022 žalovaný zotrval na podanom vyjadrení k žalobe, a opätovne uviedol, že postupoval zákonne, riadne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a žalobcom napadnuté rozhodnutia vydal v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalovaný ďalej uviedol, že v súvislosti so žalobcom predstavenými dôvodmi podania žaloby neidentifikoval žiadny dôvod na zrušenie napadnutých rozhodnutí.

VI.

Konanie na správnom súde

19. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, začal s účinnosťou od 01. júna 2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel od 01. júna 2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. Pred Správnym súdom v Bratislave je prejednávaná vec vedená pod sp. zn. BA-2S/203/2021, BA-2S/16/2022. V súlade s platným a účinným rozvrhom práce správneho súdu bola vec v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR pridelená do senátu 8S správneho súdu.

VII.

Verejnú vyhlásenie rozsudku

20. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“), ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10, § 13 ods. 1 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutia žalovaného v rozsahu žalobných bodov tak, ako vyplývali z obsahu žaloby, ako aj z hľadísk uvedených v § 195 písm. a/ až e/ SSP, keďže žaloba je správnu žalobou vo veciach

správneho trestania (§ 194 a nasl. SSP) a dospel k záveru, že rešpektujúc princípy správneho trestania vzhľadom na zmenu právnej úpravy v prospech sankcionovaného (žalobcu) je nutné žalobu čiastočne odmietnuť (výrok I.) a vo zvyšnej časti žalobe vyhovieť (výrok II.).

21. Správny súd rozhodol o žalobe bez nariadenia pojednávania dňa 30. októbra 2025, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP. Účastníci konania o nariadenie pojednávania vo veci nežiadali. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo dňa 14. októbra 2025 oznámené na úradnej tabuli súdu a súčasne zadané na zverejnenie na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR.

VIII.

Relevantné právne predpisy

22. Podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy SR trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

23. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

24. Podľa § 493e SSP v znení účinnom od 01. júla 2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

25. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 6 ods. 2 písm. b/ SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách vo veciach správneho trestania.

28. Podľa § 7 písm. a/ SSP, správne súd nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

29. Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

30. Podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

31. Podľa § 194 ods. 1 SSP správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

32. Podľa § 195 písm. d/ SSP správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania.

33. Podľa § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z. z. (v znení účinnom do 31. júla 2024) úrad uloží verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi pokutu vo výške 5% zmluvnej ceny, ak sa vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu podľa tohto zákona, spôsobom alebo postupom ustanoveným týmto zákonom.

34. Podľa § 187s ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. v platnom znení pohľadávka štátu, ktorá vznikla na základe právoplatného rozhodnutia úradu o uložení pokuty podľa § 149 ods. 1 písm. a/ predpisu účinného do 17. apríla 2016, § 182 ods. 1 písm. a/ až c/ alebo § 182 ods. 2 písm. a/ až q/ v období od 1. januára 2016 do 31. decembra 2021 verejnému obstarávateľovi za správne delikty súvisiace s obstarávaním výstavby alebo nadobudnutím nájomných bytov, nájomných bytových jednotiek a súvisiacej technickej vybavenosti zaniká.

IX.

Posúdenie veci správnym súdom

35. Žalobca sa v prejednávanej veci domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020, ako aj rozhodnutia žalovaného predsedu Úradu pre verejné obstarávanie č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa č. 2855-3000/2021 zo dňa 08. apríla 2021.

36. Správny súd sa v prejednávanej veci primárne zaoberal otázkou, či sú splnené podmienky na konanie vo veci, a či v konaní neexistuje prekážka, ktorá by mu bránila meritórne rozhodnúť. V systéme správneho súdnictva je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe správnej žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti

fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP). Správny súd zdôrazňuje, že konanie v správnom súdnictve je prostriedkom ultima ratio, a teda ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov právnych vzťahov súdom nastupuje až po zlyhaní všetkých zákonných prostriedkov nápravy v rámci správneho konania. Konštrukcia Správneho súdneho poriadku preto vychádza z požiadavky vyčerpania prípustných opravných prostriedkov v zmysle ustanovenia § 7 písm. a/ SSP, t. j. správne súdy preskúmajú až právoplatné, resp. konečné rozhodnutia správnych orgánov.

37. V časti, týkajúcej sa súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020, správny súd zistil, že ide o rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa, čo preukazuje i poučenie rozhodnutia, v zmysle ktorého je možné proti danému rozhodnutiu podať riadny opravný prostriedok, t. j. odvolanie do 10 dní od doručenia rozhodnutia orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, čo vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia § 7 písm. a/ SSP. Z týchto dôvodov preto správny súd dospel k záveru, že správnu žalobou napadnuté rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020 nie je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, a to z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol podaný riadny opravný prostriedok v zákonnej lehote. Správna žaloba žalobcu tak smeruje proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktoré zo strany žalobcu pred jeho právoplatnosťou nebolo napadnuté riadnym opravným prostriedkom podľa osobitného predpisu, čo spôsobuje neprípustnosť správnej žaloby.

38. Na základe uvedených skutočností dospel správny súd k záveru, že správna žaloba je v časti týkajúcej sa rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie, odbor dohľadu č. 15369-6000/2019-OD/3 zo dňa 10. marca 2020 neprípustná, keďže sa ňou žalobca domáha prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa, pred právoplatnosťou ktorého žalobca nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky. Z uvedeného dôvodu správny súd žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP v spojení s § 7 písm. a/ SSP v uvedenej časti odmietol.

39. Vo zvyšnej časti žaloby predmet súdneho prieskumu pozostával z prieskumu rozhodnutia predsedu Úradu pre verejné obstarávanie č. 7331-P/2021 zo dňa 19. júla 2021, ktorým podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie č. 2855-3000/2021 zo dňa 08. apríla 2021, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta v celkovej výške 42.737,43 eur za to, že naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z. z., a to tým, že zvolenou formou kombinácie zmluvných vzťahov, a to uzavretím nájomnej zmluvy č. 64/2017 zo dňa 13. októbra 2017 v znení dodatkov, kúpnej zmluvy č. 1/2019 zo dňa 21. januára 2019 v znení dodatkov a kúpnej zmluvy č. 2/2019 zo dňa 21. januára 2019 v znení dodatkov so spoločnosťou BETONÁRKA NADLICE spol. s r.o. neoprávnene aplikoval výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. c/ zákona č. 343/2015 Z. z., čím sa pri obstaraní výstavby Bytového domu 16 b.j. (nájomné byty v obci Chynorany) a technickej vybavenosti pre Bytový dom 16 b.j. vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu na podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác

podľa cit. zákona.

40. Úlohou správneho súdu bolo na podklade žalobných námietok preskúmať zákonnosť a správnosť postupu žalovaného, a to na oboch stupňoch rozhodovania, so zameraním sa na to, či žalovaný postupoval podľa zákona č. 343/2015 Z. z., a či si vo vzťahu k vydaniu napadnutých rozhodnutí zadovážil dostatok dôkazov, ktoré preukazovali spáchanie skutku tak, ako sa to žalobcovi kládlo za vinu, a či postupoval vo vzťahu k uloženiu sankcie za správny delikt v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. Správny súd po preskúmaní žaloby v uvedenej časti vyhodnotil, že podstatou žalobných námietok bolo, či žalovaný v uvedenom prípade správne posúdil, že konanie a postup žalobcu, ktorý mu bol žalovaným v predmetnom rozhodnutí vytýkaný, napĺňa definíčné znaky konania, na ktoré sa má vzťahovať zákon č. 343/2015 Z.z.

41. Správny súd však v nadväznosti na vyššie uvedené dáva do pozornosti, že predmetná žaloba je žaloba vo veciach správneho trestania a správny súd je tak povinný nad rozsah žalobných bodov posudzovať, či v konaní pred orgánom verejnej správy nedošlo k niektorej z vád vymedzených v § 195 písm. a/ až e/ SSP. Je preto nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že medzi vydaním napadnutého rozhodnutia a vydaním tohto rozsudku došlo k novelizácii zákona č. 343/2015 Z.z., a to zákonom č. 179/2024 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorým sa do zákona č. 343/2015 Z.z. dopĺňa prechodné ustanovenie účinné od 1. augusta 2024, a to ustanovenie § 187s, zakotvujúce úpravu priaznivejšiu pre žalobcu. S odkazom na uvedené skutočnosti považuje správny súd za podstatné uviesť, že došlo k zásadnej zmene právneho predpisu, vzťahujúceho sa na preskúmanú vec, a to v otázke trestnosti konania žalobcu, keď k uplatneniu zodpovednosti a uloženiu sankcie už nemôže dôjsť. Zatiaľ čo pôvodné znenie § 182 ods. 1 písm. a/ zákona č. 343/2015 Z.z. operovalo s uložením sankcie: *„5% zmluvnej ceny, ak sa vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu podľa tohto zákona, spôsobom alebo postupom ustanoveným týmto zákonom“*, tak novozavedené ustanovenie § 187s ods. 1 zákona č. 343/2015 Z.z. zakotvuje úpravu: *„pohľadávka štátu, ktorá vznikla na základe právoplatného rozhodnutia úradu o uložení pokuty podľa § 149 ods. 1 písm. a/ predpisu účinného do 17. apríla 2016, § 182 ods. 1 písm. a/ až c/ alebo § 182 ods. 2 písm. a/ až q/ v období od. 1. januára 2016 do 31. decembra 2021 verejnému obstarávateľovi za správne delikty súvisiace s obstarávaním výstavby alebo nadobudnutím nájomných bytov, nájomných bytových jednotiek a súvisiacej technickej vybavenosti zaniká“*. Je tak nepochybné, že nové znenie zákona č. 343/2015 Z.z. obsahuje úpravu výhodnejšiu pre žalobcu, nakoľko zavedením tohto ustanovenia zaniká trestnosť konania žalobcu, za ktoré mu bola napadnutým rozhodnutím v spojení s preskúmaným rozhodnutím uložená pokuta.

42. K danému správny súd poukazuje na závery, ktoré vyslovil Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. PL. ÚS 3/2019 zo dňa 12. októbra 2022, a ktorý uviedol, že správny súd v prípade správnej žaloby vo veciach správneho trestania rozhoduje v plnej jurisdikcii. Podstatou plnej jurisdikcie je požiadavka, aby správny súd nebol viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, a aby disponoval právomocou napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej

správy preskúmať v plnom rozsahu. Správny súd teda musí mať právomoc v takom rozsahu, aby bol objektívne schopný posúdiť všetky relevantné skutkové, ako aj právne okolnosti. Plná jurisdikcia predstavuje dôležitý atribút práva na spravodlivý proces a význam tohto inštitútu sa osobitne prejavuje práve v oblasti správneho trestania. K zásadám ukladania trestov (v širšom ponímaní tohto pojmu) patrí aj zásada, že trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase spáchania skutku, podľa neskoršieho zákona len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie, a preto sa súdom vytvára priestor, aby v procese súdneho prieskumu právoplatných rozhodnutí orgánov verejnej správy ukladajúcich sankcie podľa napadnutého ustanovenia prihliadli na zmenu právnej úpravy, ktorá toto ustanovenie vypustila, a teda už netvorí súčasť právneho poriadku.

43. Správny súd riadiac sa vysloveným právnym názorom Ústavného súdu SR, ale aj rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR zastáva názor, že na novú právnu úpravu, ktorá je priaznivejšia pre trestaného je potrebné prihliadnuť (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Asan/2/2019 zo dňa 05. novembra 2019, ktorý bol judikovaný v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod č. R 20/2021). V predmetnom rozsudku Najvyšší súd SR vyslovil: *„rešpektujúc princípy správneho trestania, ak správne orgány v rámci konania o správnom delikte uložili sankciu v súlade s právnou úpravou účinnou v čase, keď o tejto sankcii rozhodovali, avšak následne v priebehu súdneho prieskumu došlo k zmene právnej úpravy v prospech páchatel'a, ktorý namietol neprimeranosť (neproporcionálnosť) peňažnej sankcie, pôvodne uloženej správnym orgánom, je povinnosťou správneho súdu prihliadať na zmenu v právnej úprave sankcie, a to aj v prípade, že táto zmena nastala hoci až po právoplatnosti rozhodnutí správnych orgánov vo veci samej.“*

44. Pri trestaní sa uplatňuje povinná retroaktivita v prospech páchatel'a, čo vyplýva priamo z Ústavy SR a medzinárodných dohovorov. Podľa článku 50 ods. 6 Ústavy SR trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona sa posudzuje trestnosť činu a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

45. Správny súd dospel k záveru, že ak v období medzi vydaním napadnutých rozhodnutí a uložením sankcie, a rozhodovaním správneho súdu došlo k nahradeniu aplikovanej právnej normy ustanovením priaznivejším pre žalobcu, je potrebné umožniť orgánu verejnej správy nanovo vyhodnotiť okolnosti daného prípadu vo vzťahu k otázke trestnosti konania žalobcu, ako aj k uplatneniu zodpovednosti. Správny súd poukazuje na závery Najvyššieho súdu SR vyplývajúce z vyššie uvedeného rozsudku sp. zn. 4Asan/2/2019 zo dňa 05. novembra 2019, ktorý vo vzťahu k prípustnosti aplikácie inštitútu retroaktivity v správnom trestaní uviedol, že na priaznivejšiu právnu úpravu musí správny súd prihliadať *ex lege*, aj keby túto skutočnosť žalobca ani nenamietal. V bode 76 konštatoval, že *„ide tu o rešpektovanie princíпов správneho trestania a aplikácie inštitútu nepravej retroaktivity, ktorá je prípustná, ak je v prospech páchatel'a, ktoré skutočnosti vyplývajú z článku 50 ods. 6 Ústavy SR, ako*

i z príslušných medzinárodných dokumentov“.

46. Z dôvodov vyššie uvedených správny súd napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie zrušil postupujúc analogicky podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

47. V ďalšom konaní bude úlohou orgánu verejnej správy postupovať podľa právneho názoru správneho súdu vysloveného v predchádzajúcich bodoch tohto rozsudku, najmä sa vysporiadať s novou, pre žalobcu priaznivejšou právnou úpravou vo vzťahu k otázke trestnosti konania žalobcu, s čím sa spája aj otázka uplatnenia zodpovednosti.

48. Žalobca bol v konaní pred správnym súdom úspešný, preto mu správny súd priznal náhradu dôvodne vynaložených trov konania v úplnom rozsahu podľa § 167 ods. 1 SSP. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 SSP.

49. V danom prípade však správny súd pokladá tiež za potrebné poukázať na dôvody, pre ktoré nepristúpil v prejednávanej veci k aplikácii ustanovenia § 167 ods. 3 písm. a/ SSP a úspešnému žalobcovi priznal náhradu dôvodne vynaložených trov konania v úplnom rozsahu. Vo vzťahu k uvedenému správny súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Stk/8/2025 zo dňa 23. októbra 2025. Zároveň odkazuje na nasledovné pasáže citovaného rozhodnutia relevantné pre prejednanú vec:

„33. Pre posúdenie možnosti aplikácie § 167 ods. 3 písm. a/ SSP je nevyhnutné nazrieť na ustanovenie § 167 SSP v jeho celistvosti. Náhrada trov konania v správnom súdnom konaní je primárne postavená na úspešnosti účastníkov konania, kedy neúspešný účastník konania hradí trovy úspešného účastníka konania (porovnaj Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 2Sžo/240/2010 zo dňa 13.7.2011).

34. Zásada úspechu v správnom súdnom konaní sa premieta v ustanovení § 167 ods. 1, ods. 2 a § 168 SSP, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Pričom predmetný „úspech vo veci“ správny súd vždy skúma čo do právneho základu veci. Plný úspech v správnom súdnom konaní môže mať žalobca aj žalovaný, pričom u žalobcu ide o plný úspech vtedy, ak sa výrokom meritórneho rozhodnutia vyhovel jeho žalobnému návrhu v plnom rozsahu (porovnaj Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2018, 815 s.)

35. Žalobca v správnej žalobe vo veci správneho trestania vymedzil svoj žalobný návrh nasledovne: „Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhuje, aby správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i prvostupňové rozhodnutie úradu pre verejné obstarávanie a vec vrátil na ďalšie konanie úradu pre verejné obstarávanie. Žalobca zároveň navrhuje, aby mu súd priznal úplnú náhradu trov konania.“

36. Kasačný súd pre ucelený pohľad uvádza výrok napadnutého rozsudku:

„I. Správny súd zrušuje rozhodnutie žalovaného č. sp. 8832-P/2019 zo dňa 21.05.2019 a rozhodnutie žalovaného č. sp. 762-3000/2019, 13468-3000/2018, 34-7000/SK/2013 zo dňa 12.02.2019 a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

II. Správny súd priznáva žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.“

37. V zmysle vyššie uvedených citácií možno konštatovať, že výrokom napadnutého rozsudku sa v plnom rozsahu vyhovel žalobnému návrhu žalobcu. Kasačný súd dospel k záveru, že bol objektívne preukázaný plný úspech žalobcu v správnom súdnom konaní. Na základe tejto skutočnosti a podľa § 167 ods. 1 SSP mu prináleží právo na plnú náhradu trov konania.

38. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namieta, že úspech žalobcu v konaní bol založený „len“ na zmene právnej úpravy, a nie ako dôsledok žalobcom uplatnenej argumentácie, či nesprávneho právneho posúdenia skutkového stavu v rozhodnutí žalovaného. Sťažovateľ sa domnieva, že zmena právnej úpravy, ako jediný dôvod pre zrušenie jeho rozhodnutí, predstavuje okolnosť hodnú osobitného zreteľa v zmysle § 167 ods. 3 písm. a/ SSP.

39. V zmysle ustálenej judikatúry sa v sporovom konaní povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne môže súd úspešnému účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Môže tak postupovať podľa § 167 ods. 3 písm. a/ SSP v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. (pozri napr. Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 469/2013, Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/67/2010, sp. zn. 5MCdo/24/2011 alebo sp. zn. 2MCdo 17/2009).

40. Z vyššie uvedeného, ako aj zo samotného znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že aplikácia § 167 ods. 3 písm. a/ SSP negatívne dopadá na účastníka konania, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania, preto je predmetné ustanovenie aplikovateľné len výnimočne. Uvedené ustanovenie má zmierniť prípadnú neprímeranú tvrdosť pri aplikácii zásady úspechu vo veci a umožniť súdu prihliadnuť na zvláštnosti konkrétneho prípadu.

41. Kasačný súd preto uvádza, § 167 ods. 1 SSP predstavuje všeobecné pravidlo, ktoré sa uplatňuje vždy, keď účastník konania dosiahne úspech. Naopak, aplikácia § 167 ods. 3 SSP, predstavuje výnimku z tohto pravidla a prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch. Zákon dôvody hodné osobitného zreteľa explicitne ani exemplifikatívne neuvádza, preto ich obsah a rozsah vyplýva len z konkrétnych okolností veci, ktoré musia byť zhodnotené osobitne v každom jednom prípade.

42. Na dôvažok k vyššie uvedenému uvádza kasačný súd, rovnako ako aj sťažovateľ odbornú literatúru k ustanoveniu § 167 ods. 3 SSP, ktorá uvádza: „Uplatnenie tejto

konštrukcie prichádza do úvahy len výnimočne, osobitné kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa sa má vykladať prísne reštriktívne. Dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie práva na náhradu trov úspešnému žalobcovi musia existovať najmä v okolnostiach prípadu, ktoré môžu mať inú kvalitu ako v sporovom konaní...“

48. *Kasačný súd ďalej uvádza, pokiaľ by bola samotná zmena právnej úpravy, vyplývajúca z rozhodnutia zákonodarcu, považovaná za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 167 ods. 3 písm. a/ SSP, došlo by k popretiu účelu tohto ustanovenia. Uvedené ustanovenie má predstavovať výnimku z pravidla, a teda umožniť nepriznanie náhrady trov výnimočne, v prípadoch, keď konkrétne okolnosti alebo správanie účastníkov odôvodňujú odchýlenie sa od zásady úspechu vo veci podľa § 167 ods. 1 SSP.*

49. *V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje, že pri uplatňovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať na okolnosti, ktoré viedli k uplatnenému nároku na súde, ako aj postoj účastníkov konania (pozri Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/2/2008 zo dňa 25.2.2009). Uvedené preto vylučuje, aby bola zmena právnej úpravy, ako všeobecný dôsledok výkonu zákonodarnej moci, považovaná za individuálnu a výnimočnú okolnosť prípadu.*

50. *Kasačný súd zároveň prihliadal na ustálenú rozhodovaciu prax, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Asan/2/2019 zo dňa 5.11.2019, publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2/2021, podľa ktorého:*

„Rešpektujúc princípy správneho trestania, ak správne orgány v rámci konania o správnom delikte uložili sankciu v súlade s právnou úpravou účinnou v čase, keď o tejto sankcii rozhodovali, avšak následne v priebehu súdneho prieskumu došlo k zmene právnej úpravy v prospech páchatela, ktorý namietol neprimeranosť (neproporcionálnosť) peňažnej sankcie, pôvodne uloženej správnym orgánom, je povinnosťou správneho súdu prihliadať na zmenu v právnej úprave sankcie, a to aj v prípade, že táto zmena nastala hoci až po právoplatnosti rozhodnutí správnych orgánov vo veci samej.“

51. *Citovaný rozsudok sa týkal obdobnej situácie, keď došlo k zmene právnej úpravy priaznivejšej pre žalobcu vo vzťahu k výške uloženej pokuty. Krajský súd v danej veci nezohľadnil zmenu právnej úpravy, ktorá bola pre žalobcu priaznivejšia a bola v žalobe explicitne namietaná. Kasačný súd tak v uvedenej veci, rovnako ako správny súd v napadnutom rozsudku, zrušil rozhodnutia správnych orgánov a priznal žalobcovi ako úspešnej strane náhradu trov konania. Na základe uvedeného kasačný súd považuje rozsudok sp. zn. 4Asan/2/2019 zo dňa 5.11.2019 za plne aplikovateľný na posudzovanú vec, keďže skutkový aj právny základ sú zhodné.*

52. *Kasačný súd uzatvára, že dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 167 ods. 3 písm. a/ SSP je potrebné vykladať reštriktívne, keďže ide o výnimku zo všeobecného pravidla o náhrade trov konania podľa § 167 ods. 1 SSP. Uvedené ustanovenie má slúžiť len pre*

prípady, v ktorých existujú skutočne výnimočné okolnosti odôvodňujúce odklon od zásady úspechu v konaní. Z toho dôvodu nie je možné automaticky aplikovať všetky rozhodnutia súdov, ktoré sa týkajú obdobnej právnej problematiky, bez individuálneho posúdenia skutkových a právnych okolností konkrétneho prípadu. Každé rozhodnutie o trovách musí vychádzať z posúdenia konkrétneho priebehu a procesného postavenia účastníkov konania.

53. Z uvedených dôvodov kasačný súd konštatuje, že samotná zmena právnej normy ako prejav výkonu zákonodarnej moci nie je okolnosťou hodnou osobitného zreteľa, a to ani v prípadoch, keď na ňu súd prihliadne ex offo v prospech účastníka. Takéto prihliadnutie vyplýva z princípu legality, nie však z individuálnych okolností prípadu v zmysle § 167 ods. 3 písm. a/ SSP. Z uvedených dôvodov kasačný súd zotráva v judikatúrnej línii rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Asan/2/2019 zo dňa 5.11.2019 a v jej intenciách kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamieta.“

50. S poukazom na vyššie uvedené je správny súd v zhode s právnym názorom Najvyššieho správneho súdu SR vysloveným v citovanom rozsudku tej mienky, že okolnosti prejednávanej veci odôvodňujú postup správneho súdu, ktorý žalobcovi z dôvodu úspechu vo veci priznal úplnú náhradu trov konania.

51. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť do 30 dní od jeho doručenia, na Správny súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania

sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V Bratislave dňa 30. októbra 2025

Mgr. Jana Ondrejková
predsedníčka senátu

Mgr. Miroslava Fodor
členka senátu

JUDr. Mgr. Juraj Štorcel, PhD.
člen senátu

Za správnosť vyhotovenia:

██████████